

WAPEN (1)

Het was zijn idee om een stofzuiger te gebruiken. Belachelijk, was mijn eerste gedachte. En een minuut later: briljant! Een stofzuiger voor een pompend ritme. Een stofzuiger om de luisteraar naar binnen te zuigen. En dan dat loeien: het zorgde voor een zekere urgentie, iets onheilspellends.

Nu moeten we de song meteen opnemen, eiste hij. Met het casetterecordertje van mijn broer, ja, en vervolgens dat bandje gewoon bij wijze van demo opsturen. Geen gelikte toestanden, geen technische perfectie, beslist niet. Een brutale benadering, daar ging het om. Ontregelende kunst. Het klootjesvolk omverblazen! Hij trok een grijns tevoorschijn als was het een dolk.

Dat hij niet kon zingen deerde hem niet. Sterker nog: dat wist hij niet eens. Sowieso werd zijn stem vervormd door de babyfoon waarin hij zijn hemelbestormende teksten brulde. Een babyfoon en een stofzuiger, revolutionairder kon niet. Hij was ervan overtuigd dat dit de doorbraak zou betekenen. Zeventien was hij en de wereld opende zich voor hem als een enorme grabbelton.

EEN SOORT BEGIN

Het begon allemaal in kapsalon Classic. Daar waar op de gevel staat:
55 JAAR HAARBELEVING.

Nee, onzin, daar begon helemaal niks. Daar heb ik me alleen maar laten knippen, mijn oorhaar laten verwijderen door een zwijgzame kapper. Oké, dat was wel op de dag dat ik het nieuws vernam. Maar het begon natuurlijk allemaal al veel eerder.

Joris Hoogbloed, meester in de rechten, stadsjutter, sjacheraar, vriend sinds mensenheugenis, naar verluidt bipolair, zowel beminnelijk als afstandelijk, even onberekenbaar als vertrouwenwekkend. Beslist niet boosaardig, eerder een kwajongen. Een man zonder anker, iemand die graag de woelige baren doorklieft, schipbreukeling in spe.

Met andere woorden: uitermate geschikt als filmpersonage. En nu al helemaal. Nu hij een grens heeft overschreden. Ja, het wordt tijd werk van hem te maken. Een documentaire over de onnavolgbare Joris Hoogbloed. Een poging tot waarheidsvinding. Mensen die over de schreef zijn gegaan hebben me altijd geïnteresseerd. Eigenlijk gaan al mijn films daarover. Nu is hij aan de beurt. Hij heeft het er gewoon naar gemaakt. Nee, hij sméékt er simpelweg om. Ik heb besloten niet langer de lieve vrede te bewaren. Niet meer zijn gedrag met de mantel der liefde te bedekken. Ik zal zeggen wat ik te zeggen heb, zagezegd.

Ik weet nog goed hoe hij de klas binnenkwam, tien jaar, ongekamd, de veters van zijn schoenen uitdagend ongestrikt, snaaks zwierend. Een grijns op zijn smoel. Hij kwam van ver, van buiten ons dorp, onze provincie zelfs, en de meeste jongens, vooral de sterkste en bazigste, zagen hem als een bedreiging. Hij was degene die als 'vreemdeling' de orde verstoorde. Sprak niet eens ons dialect. En had niettemin praatjes voor tien. Waagde het soms zelfs de meester te verbeteren. Tijdens het speelkwartier leerden ze hem een lesje, het hele jaar door. Hij werd onbarmhartig in elkaar geslagen, maar hij weigerde te buigen. Hield zijn rug recht. En zelden grepen de leerkrachten in als ze het zagen gebeuren, waarschijnlijk omdat ze heimelijk vonden dat dat mondige, vrijgevochten jochie hoognodig getemd moest worden.

Ik bewonderde zijn onverschrokkenheid en ook het feit dat hij heel veel woorden kende waarvan ik nog nooit had gehoord. Woorden die uit een ver en door raadsels omgeven rijk leken te komen. Toch duurde het nog minstens een halfjaar voordat ik bevriend raakte met Joris, hoewel hij nota bene tegenover mij woonde, in een bungalow die als een bunker in een reusachtige tuin lag. Soms kwam helemaal over die tuin heen tot aan ons huis Joris' naam aanwaaien, gebruld door een man die Joris' vader wel moest zijn. In het dorp werd hij 'meneer de rechter' genoemd en beweerde men dat hij om onduidelijke redenen was overgeplaatst om nu in de naburige stad zijn ambt uit te oefenen. Ook deed het verhaal de ronde dat de familie Hoogbloed vast van adel was, gekochte adel welteverstaan, want anders heette je toch niet zo?

Op een avond, toen het hele gezin Gaaistra zoals gewoonlijk in slagorde voor de tv zat, werd er bij ons aangebeld. Geërgerd stond mijn moeder op, het zou vast weer een of andere collectant zijn. Even later werd ik geroepen, er was iemand voor mij. Met tegen-

zin rukte ik me los van de bank. In de deuropening stond Joris. Of ik met hem wilde spelen. Hij had een paar ‘verbluffende ideeën’. Ik had geen flauw benul wat ‘verbluffend’ betekende, maar het leek me heel spannend. Ik kreeg toestemming om een uurtje deze nieuwe vriendschap te vieren. Terwijl de schemering ons samen-zweerderig omzweefde, doolden wij door de tuin van de familie Hoogbloed. Wij waren, aldus Joris, twee ridders op zoek naar de vijand. Die kon zich achter elke boom, in elke kuil of struik schuilhouden. Hebben we dan geen wapens nodig, vroeg ik mij hardop af. Nee, zei Joris, we hoeven alleen maar de juiste woorden te weten. De codewoorden, weet je wel.

De Zweedse politie vond in zijn huis in Värmskog zeven jachtgeweren, drie handvuurwapens, enkele luchtbuksen, één kruisboog, twee ploertendoders, vijf staven dynamiet, tienduizend stuks munitie alsmede allerlei onbegrijpelijke rotzooi. Naar het schijnt meenden ze aanvankelijk te maken te hebben met een zogeheten *prepper*, dat wil zeggen: iemand die zich actief voorbereidt op eventuele rampen door grote voorraden op te slaan, zich bekwaamt in overlevingstechnieken en zich met hand en tand weet te verdedigen tegen een mogelijke vijand. Een andere hypothese naar aanleiding van het aangetroffene ging ervan uit dat de eigenaar van deze have een ordinaire *hoarder* was, met andere woorden: iemand die in een vaak verwarde toestand zijn woning tot verstikkens toe volstouwt met allerhande spullen en een ziekelijke relatie onderhoudt met alles wat hij bezit. Beslist plausibel vonden de wetshandelaars ook dat de ontdekte objecten toebehoorden aan een terrorist, oftewel iemand die de maatschappij wilde ontwrichten middels een bloedige aanslag.

Hoe dan ook, deze vondst bevestigde dat de man die ze hadden gearresteerd tijdens de inbraak bij een wapengroothandel niet iemand was die in een dronken bui of uit pure balorigheid tot zijn daad had besloten. Dit individu vormde ontegenzeggelijk een gevaar voor de samenleving en diende in verzekerde bewaring te worden genomen.